Európai Parlament
2024-2029

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

2024/2125(INI)

24.03.2025

JELENTÉSTERVEZET

a 2025. évi nemi esélyegyenlőségi stratégiáról
(2024/2125(INI))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Marko Vešligaj

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY 3

INDOKOLÁS 11

MELLÉKLET: ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT 15

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a 2025. évi nemi esélyegyenlőségi stratégiáról
(2024/2125(INI))

Az Európai Parlament,

– tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 3. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 8., 10., 19., 79., 83., 153. és 157. cikkére,

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. és 23. cikkére,

– tekintettel a Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett és aláírt szociális jogok európai pillérére, valamint a „Cselekvési terv a szociális jogok európai pillérének megvalósítására” című, 2021. március 4-i bizottsági közleményre (COM(2021)0102),

– tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre,

– tekintettel az ENSZ 1995. szeptember 15-i Pekingi Nyilatkozatára és Cselekvési Platformjára, valamint felülvizsgálati konferenciáinak eredményeire,

– tekintettel az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó, 2015. október 21-i fenntartható fejlődési menetrendjére és az abban meghatározott fenntartható fejlődési célokra, különösen az 5. fenntartható fejlődési célra („A nemek egyenlőségének megvalósítása, minden nő és lány társadalmi szerepének megerősítése”), valamint az ahhoz kapcsolódó célokra és mutatókra,

– tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek az egyenlő díjazásról szóló 1951. június 29-i egyezményére, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2019. június 21-i Erőszak és Zaklatás Elleni Egyezményére,

– tekintettel az Európa Tanács nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről és azok megelőzéséről szóló, 2011. május 11-i egyezményére (isztambuli egyezmény),

– tekintettel a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód különböző szempontjaira vonatkozóan 1975 óta elfogadott különböző EGK és EU irányelvekre (79/7/EGK[1], 86/613/EGK[2], 92/85/EGK[3], 2004/113/EK[4], 2006/54/EK[5] és 2010/41/EU[6] irányelvek),

[1] A Tanács 79/7/EGK irányelve (1978. december 19.) a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról (HL L 6., 1979.1.10., 24. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1979/7/oj.

[2] A Tanács 86/613/EGK irányelve (1986. december 11.) a valamely önálló vállalkozói tevékenységet, beleértve a mezőgazdasági tevékenységet is, folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról, valamint az önálló vállalkozó nők terhességi és anyasági védelméről (HL L 359., 1986.12.19., 56. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1986/613/oj.

– tekintettel a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúly megteremtéséről, valamint a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[7],

– tekintettel a nyilvánosan működő részvénytársaságok igazgatói körében a nemek közötti egyensúly javításáról és a kapcsolódó intézkedésekről szóló, 2022. november 23-i (EU) 2022/2381 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[8],

– tekintettel a férfiak és nők egyenlő vagy egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazása elve alkalmazásának a bérek átláthatósága és végrehajtási mechanizmusok révén történő megerősítéséről szóló, 2023. május 10-i (EU) 2023/970 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[9],

– tekintettel a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló, 2024. május 14-i (EU) 1385/2024 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[10],

– tekintettel a foglalkoztatás és munkavégzés terén a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2006/54/EK és a 2010/41/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. május 14-i (EU) 2024/1500 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[11],

– tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről, valamint az áldozatok védelméről szóló 2011/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1712 európai parlamenti és tanácsi irányelvre[12],

– tekintettel „Az egyenlőségközpontú Unió: a 2020–2025 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégia” című, 2020. március 5-i bizottsági közleményre (COM(2020)0152),

– tekintettel a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program” című, 2020. november 25-i közös közleményére (JOIN(2020)0017), valamint az azt kísérő, „A GAP III végrehajtásához

---

[3] A Tanács 1992. október 19-i 92/85/EGK irányelve a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről (HL L 348., 1992.11.28., 1–8. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/85/oj.

[4] A Tanács 2004/113/EK irányelve (2004. december 13.) a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 373., 2004.12.21., 37. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/113/oj.

[5] Az Európai Parlament és a Tanács 2006/54/EK irányelve (2006. július 5.) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról (HL L 204., 2006.7.26., 23. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/54/oj.

[6] Az Európai Parlament és a Tanács 2010/41/EU irányelve (2010. július 7.) az önfoglalkoztató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról, HL L 180., 2010.7.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/41/oj.

[7] HL L 188., 2019.7.12., 79. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj.

[8] HL L 315., 2022.12.7., 44. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj.

[9] HL L 132., 2023.5.17., 21. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj.

[10] HL L, 2024/1385, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj.

[11] HL L, 2024/1500., 2024.5.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1500/oj.

[12] HL L, 2024/1712, 2024.6.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj.

kapcsolódó célkitűzések és mutatók (2021–2025)” című, 2020. november 25-i közös bizottsági szolgálati munkadokumentumra (SWD(2020)0284),

– tekintettel „A nők jogaira vonatkozó ütemterv” című, 2025. március 7-i bizottsági közleményre (COM(2025)0097),

– tekintettel a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség érvényesülése terén az Európai Unióban tapasztalható visszaesésről szóló, 2019. február 13-i állásfoglalására[13],

– tekintettel az EU isztambuli egyezményhez való csatlakozásáról és a nemi alapú erőszak elleni küzdelmet célzó egyéb intézkedésekről szóló, 2019. november 28-i állásfoglalására[14],

– tekintettel a nemek közötti bérszakadékról szóló, 2020. január 30-i állásfoglalására[15],

– tekintettel „A nemek közötti egyenlőség az EU kül- és biztonságpolitikájában” című, 2020. október 23-i állásfoglalására[16],

– tekintettel az uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiáról szóló, 2021. január 21-i állásfoglalására[17],

– a nők részvétele a digitális gazdaságban” című, 2021. január 21-i állásfoglalására[18],

– tekintettel a 2021. február 11-i állásfoglalására a nők jogai előtt álló kihívásokról Európában: több mint 25 évvel a Pekingi Nyilatkozat és Cselekvési Platform elfogadása után[19],

– tekintettel a nemek közötti egyenlőségnek a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (TTMM) oktatása és a kapcsolódó szakmák terén való előmozdításáról szóló, 2021. június 10-i állásfoglalására[20],

– tekintettel „A szexuális és reprodukciós egészség és jogok helyzete az EU-ban a nők egészségével összefüggésben” című, 2021. június 24-i állásfoglalására[21],

– tekintettel a nemi alapú erőszaknak az EUMSZ 83. cikke (1) bekezdésében felsorolt bűncselekmények új területeként való megállapításáról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. szeptember 16-i állásfoglalásra[22],

[13] HL C 449., 2020.12.23., 102. o.
[14] HL C 232., 2021.6.16., 48. o.
[15] HL C 331., 2021.8.17., 5. o.
[16] HL C 404., 2021.10.6., 202. o.
[17] HL C 456., 2021.11.10., 208. o.
[18] HL C 456., 2021.11.10., 232. o.
[19] HL C 465., 2021.11.17., 160. o.
[20] HL C 67., 2022.2.8., 137. o.
[21] HL C 81., 2022.2.18., 43. o.
[22] HL C 117., 2022.3.11., 88. o.

– tekintettel a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, a nemi alapú erőszak elleni küzdelemről és azon belül az online erőszakról szóló, 2021. december 14-i állásfoglalására[23],

– tekintettel „A nők és a férfiak közötti egyenlőségről az Európai Unióban – 2018–2020” című, 2021. december 15-i állásfoglalására[24],

– tekintettel a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési tervről szóló, 2022. március 10-i állásfoglalására[25],

– tekintettel a nők gazdasági függetlenségének vállalkozás és önfoglalkoztatás révén történő megvalósításáról szóló, 2022. május 3-i állásfoglalására[26],

– tekintettel a gondozásra vonatkozó közös európai fellépésről szóló, 2022. július 5-i állásfoglalására[27],

– tekintettel „A nők szegénysége Európában” című, 2022. július 5-i állásfoglalására[28],

– tekintettel a „Szexuális zaklatás az EU-ban és a MeToo-mozgalom értékelése” című, 2023. június 1-jei állásfoglalására[29],

– tekintettel az abortuszhoz való jognak az Európai Unió Alapjogi Chartájába történő beillesztéséről szóló, 2024. április 11-i állásfoglalására[30],

– tekintettel a Tanácshoz intézett 2024. december 19-i ajánlására az ENSZ Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottsága 69. ülésszakára vonatkozó uniós prioritásokról[31],

– tekintettel az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA), az Eurostat és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) „A nemi alapú erőszakról szóló uniós felmérés: főbb eredmények” című, 2024. november 25-i jelentésére,

– tekintettel a nemek közötti egyenlőség 2024. évi mutatójára, amelyet az EIGE 2024. december 10-én tett közzé,

– tekintettel eljárási szabályzata 55. cikkére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére (A10-0000/2025),

A. mivel az egyenlő bánásmódhoz való jog a Szerződésekben[32] és az Alapjogi Chartában elismert alapvető jog, és kulcsfontosságú annak továbbfejlesztéséhez;

---

[23] HL C 251., 2022.6.30., 2. o.
[24] HL C 251., 2022.6.30., 23. o.
[25] HL C 347., 2022.9.9., 150. o.
[26] HL C 465., 2022.12.6., 54. o.
[27] HL C 47., 2023.2.7., 30. o.
[28] HL C 47., 2023.2.7., 2. o.
[29] HL C, C/2023/1224, 2023.12.21., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1224/oj.
[30] HL C, C/2025/1279., 2025.3.13., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1279/oj.
[31] Elfogadott szövegek, P10_TA(2024)0075.
[32] Az EUSZ 2. cikkét és 3. cikkének (3) bekezdése, az EUMSZ 8., 10., 19. és 157. cikke, valamint az Európai

B. mivel a nemek közötti egyenlőség az EU egyik alapvető értéke, alapvető jog, és a szociális jogok európai pillérének egyik legfontosabb elve, valamint a haladás alapvető feltétele;

C. mivel a nemi alapú erőszak továbbra is elterjedt jelenség világszerte, többek között az EU-ban is, és súlyos következményekkel jár az áldozatokra és a társadalomra nézve;

D. mivel az EU-ban mindenkinek joga van ahhoz, hogy az elérhető legjobb fizikai és mentális egészségi állapotnak örvendjen;

E. mivel a munkaerőpiaci egyenlőtlenségek, valamint a tisztességes munkafeltételek és a női munkavállalók biztonságának hiánya Unió-szerte továbbra is fennáll, és a nemek közötti bérszakadék nagyrészt a nők által dominált ágazatokban végzett munka szisztematikus alulértékelésének következménye; mivel ezért a nemek közötti bérszakadék megszüntetése érdekében foglalkozni kell az „egyenlő értékű munkáért járó egyenlő bér” kérdésével;

F. mivel a kialakulóban lévő digitális technológiák kockázati tényezők a nemek közötti egyenlőségre nézve, és állandósíthatják és elmélyíthetik a nemek közötti egyenlőtlenségek, valamint a nőkkel és lányokkal szembeni megkülönböztetés és erőszak meglévő mintáit;

G. mivel a gondozási feladatokat Unió-szerte aránytalanul nagy mértékben a nők látják el, ami hozzájárul az egyenlőtlenségekhez;

H. mivel a kutatások azt mutatják, hogy a nők világszerte alulreprezentáltak a gazdasági és politikai döntéshozatal minden szintjén, és hogy a nemek paritásának elérése a politikai életben távoli kilátás;

I. mivel számos nő és kiszolgáltatott csoport, köztük a fogyatékossággal élők, a hátrányos társadalmi-gazdasági háttérrel rendelkező személyek, a faji alapon megkülönböztetett személyek, az etnikai, kisebbségi vagy migráns hátterű személyek, az idősek és az LMBTIQ+-személyek interszekcionális egyenlőtlenségekkel és megkülönböztetéssel szembesülnek az EU-ban;

J. mivel a nők jogaira vonatkozó ütemterv megerősíti az EU szilárd elkötelezettségét a nemek közötti egyenlőség és a nők jogainak védelme és előmozdítása mellett, felvázolva azokat az elveket és az előrehaladásra vonatkozó hosszú távú jövőképet, amelyekre a 2025 utáni nemi esélyegyenlőségi stratégia épül;

1. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő ambiciózus, a 2026–2030 közötti időszakra szóló nemi esélyegyenlőségi stratégiát, amely konkrét, kézzelfogható jogalkotási és nem jogalkotási intézkedéseket tartalmaz az alábbiakban vázolt kulcsfontosságú területeken;

Nemi alapú erőszak

2. felhívja a Bizottságot, hogy a nemi alapú erőszakot az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdésében felsorolt új bűncselekményi területként azonosítsa a nők és lányok elleni

---

Unió Alapjogi Chartájának 21. és 23. cikke.

erőszak valamennyi formája elleni hatékony küzdelem érdekében, amely az alapvető jogok megsértésének egyik legelterjedtebb formája az EU-ban;

3. sürgeti a Bizottságot, hogy ismerje el a nőgyilkosságot különálló bűncselekményként;

4. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és ösztönözze a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló (EU) 2024/1385 irányelv gyors átültetését, és terjessze elő a nőkkel és lányokkal szembeni káros gyakorlatok megelőzéséről szóló ajánlását;

5. felhívja a Bizottságot, hogy terjesszen elő olyan uniós jogszabályokat, amelyek a beleegyezés hiánya alapján bűncselekménnyé nyilvánítják a nemi erőszakot; megismétli, hogy a nemi erőszak nemcsak a nők alapvető jogainak és testi autonómiájának megsértését jelenti, hanem a nők és lányok szexuális kizsákmányolásának egy formáját is;

A nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő, átfogó egészségügyi ellátás

6. sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa a nők és lányok számára a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő egészségügyi ellátáshoz való egyetemes hozzáférést;

7. felhívja a Bizottságot, hogy uniós szinten foglalkozzon a legkülönbözőbb helyzetű és hátterű nők egészségügyi ellátáshoz való hozzáférése előtt álló akadályokkal;

8. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa a szexuális és reproduktív egészségügyi szolgáltatásokhoz való teljes körű és egyenlő hozzáférést a legkülönbözőbb helyzetű és hátterű nők és lányok számára, beleértve a biztonságos és legális abortuszhoz való jogot is;

Nemek közötti egyenlőség és a nők szerepének megerősítése a munka világában

9. felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és ösztönözze a megfelelő minimálbérekről[33], a bérek átláthatóságáról[34] és a nők vezetőtestületi tagságáról[35] szóló irányelvek gyors átültetését;

10. sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki iránymutatásokat, amelyek lehetővé teszik a „munka értékének” uniós szintű meghatározását és összehasonlítását, és mielőbb hozzon létre nemi szempontból semleges munkakör-értékelési eszközöket és kritériumokat a nők által dominált ágazatokban végzett munka jobb értékelése és méltányosabb díjazása érdekében;

A nők jogai és a nemek közötti egyenlőség az oktatásban, a képzésben és a digitális szférában

[33] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2041/EK irányelve (2022. október 19.) az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről (HL L 275., 2022.10.25., 33. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2041/oj).
[34] (EU) 2023/970 irányelv.
[35] (EU) 2022/2381 irányelv.

11. sürgeti a Bizottságot, hogy biztosítsa a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő hozzáférést az oktatás minden szintjéhez, és dolgozzon ki magas színvonalú normákat a nemek közötti egyenlőséget előmozdító és a nemi sztereotípiák felszámolását célzó oktatási anyagokra vonatkozóan, beleértve az átfogó szexuális oktatás és beleegyezés előmozdítását is;

12. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki és fogadjon el zéró toleranciára irányuló politikát a digitális környezetben a nemi alapú erőszak, a káros magatartásformák és narratívák minden olyan formája tekintetében, amelyek aláássák és hiteltelenítik a nők és lányok online és offline önkifejezését, és prioritásként kezelje a megelőző intézkedéseket és biztosítékokat valamennyi digitális szakpolitikai területen;

A magán- és a szakmai élet összeegyeztetése

13. felhívja a Bizottságot, hogy az európai gondozási stratégiát fejlessze átfogó európai gondozási megállapodássá, amely kötelező erejű jogalkotási és pénzügyi eszközöket tartalmaz a hozzáférhető, megfizethető és magas színvonalú gyermekgondozási és tartós ápolási-gondozási szolgáltatásokba való beruházáshoz;

14. hangsúlyozza, hogy törekedni kell az „egyenlő kereső – egyenlő gondozó” modell kialakítására az EU-ban, és e tekintetben felül kell vizsgálni és ki kell igazítani a barcelonai célokat, valamint tovább kell fejleszteni az anyasági és apasági szabadságra vonatkozó intézkedéseket azzal a céllal, hogy a gondozási feladatok tekintetében egyenlőbb legyen a nemek közötti egyensúly;

Egyenlő képviselet és politikai részvétel

15. sürgeti a Bizottságot, hogy a nemek közötti egyenlőség alapján valamennyi választás esetében érvényesítsen jogszabályban előírt nemi kvótákat és „cipzárrendszeren” alapuló listákat, és a döntéshozatal minden szintjén biztosítsa a nemek intézményi paritását;

Feminista külpolitika

16. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítson elő olyan kül-, biztonság-, kereskedelem- és fejlesztési politikát, amely a három „R” (jogok, képviselet és erőforrások) elvét követve prioritásként kezeli a nemek közötti egyenlőséget;

A nemek közötti egyenlőség elleni mozgalmak elleni küzdelem

17. sürgeti a Bizottságot, hogy dolgozzon ki átfogó eszközt a demokratikus visszalépések és a nők jogai terén tapasztalható, az előbbiekhez szervesen kapcsolódó visszalépések nyomon követésére és leküzdésére, és biztosítsa, hogy a nemek közötti egyenlőség továbbra is prioritás maradjon az egész EU-ban;

A nemek közötti egyenlőség megvalósításának horizontális eszközei

18. megismétli, hogy a nemek közötti egyenlőség terén történő előrelépésre irányuló minden erőfeszítést az interszekcionalitás és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése elvének teljes körű tiszteletben tartása mellett kell megtenni;

19. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítsa és fejlessze tovább a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésének alkalmazását struktúráiban, módszereiben és eszközeiben, és biztosítsa, hogy a nemi dimenzió beépüljön a Bizottság valamennyi javaslatába, beleértve az összes költségvetési eljárást is;

20. sürgeti a Bizottságot, hogy az új nemi esélyegyenlőségi stratégiában horizontális elvként alkalmazza és fejlessze tovább az interszekcionalitást;

°

° °

21. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A nemek közötti egyenlőség a nők jogai mellett az Európai Unió egyik **alapvető értéke**, és az emberi jogok nélkülözhetetlen és oszthatatlan részét képezi. Ezek jelentik a jogállamiság alapját és célját nemzeti, európai és nemzetközi szinten, valamint a demokráciáink egészségére és rezilienciájára vonatkozó legmegfelelőbb és legrelevánsabb mutatókat.

A jelenlegi geopolitikai környezetben és globális folyamatokban minden eddiginél fontosabb egy **ambiciózus menetrend előterjesztése a nők jogaira és a nemek közötti egyenlőségre vonatkozóan**, ezért ez a jelentés az Európai Unió számára kulcsfontosságú pillanatban készül. A 2025 utáni időszakra szóló új uniós nemi esélyegyenlőségi stratégiának fenn kell tartania a korábbi években meghatározott normákat, és átfogó erőfeszítéseket kell tennie **a nemek közötti egyenlőség valamennyi szinten és területen történő megvalósítására, megkülönböztetés nélkül minden személy számára**. Emellett az új stratégiának **határozott lépéseket kell tennie** a korábban elfogadott jogszabályok **végrehajtása** érdekében.

Az új stratégia olyan időszakban jön létre, amikor a nemek közötti egyenlőség elleni és antidemokratikus mozgalmak erősödnek, ennélfogva a szövegnek, amelyet a Bizottság fog előterjeszteni, **egyértelmű intézményi elkötelezettséget és konkrét kötelezettségvállalásokat kell tükröznie a nemek közötti egyenlőség keretének védelme és továbbfejlesztése, és ezáltal demokráciánk megőrzése iránt**. A nők és lányok egyenlő és erőteljes részvétele és szerepvállalása nélkül nem lehet demokrácia, és akik intézményi keretünk lebontására törekszenek, azok a nők jogait támadják. Ezek a menetrendek összekapcsolódnak, így **európai alapokon nyugvó választ** igényelnek. Ilyen választ kell adni minden szakpolitikai területen, minden szinten, munkánk során egyértelműen **általánosan érvényesítve a nemek közötti egyenlőséget**.

A mai világ jelentősen megváltozott a legutóbbi nemi esélyegyenlőségi stratégia[1] elfogadása óta, és új területeket kell megfelelően kezelni: a digitális szférában és a munka világában a nők és lányok elleni erőszaktól és zaklatástól kezdve a béketeremtés feminista külpolitikájának szükségességéig, valamint a szexuális és reprodukciós egészség és jogok védelméig, beleértve a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférést, mint alapvető emberi jogokat. Szakpolitikáinkba **interszekcionális megközelítést** is be kell vezetnünk, mivel tisztában vagyunk azzal, hogy bizonyos csoportok, például a migráns nők, az LMBTIQ-személyek, a roma nők, a fogyatékossággal élő nők az EU-ban a megkülönböztetés többszörös, interszekcionális formáival szembesülnek. Rajtunk múlik, hogy mindannyiukat megfelelően és gyorsan kezeljük.

A nemrégiben előterjesztett, **a nők jogaira vonatkozó ütemtervA Bizottság közleménye – A nők jogaira vonatkozó ütemterv (COM(2025) 97 final).** a helyes irányba tett lépés számos olyan kérdés elismerésével, amellyel a nők jogairól szólva manapság szembe kell néznünk, de előrelépést kell tenni az új nemi esélyegyenlőségi stratégia keretében **konkrét, jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekkel**, amelyek célja a nemek közötti egyenlőségen alapuló társadalom megteremtése.

A **nemi alapú erőszak** a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete fogalommeghatározása szerint a valaki ellen a neme alapján elkövetett erőszak bármely típusa a fizikaitól az érzelmi erőszakon át a pénzügyi és reprodukciós erőszakig, és noha bárki válhat nemi alapú erőszak

[1] HL C 364., 2020.10.28., 77. o.

áldozatává, az túlnyomórészt nőket érint[2]. A nemek közötti egyenlőség mutatójának legfrissebb tematikus fókuszában[3] kifejezetten a nemi alapú erőszak állt; az adatok azt mutatják, hogy az EU-ban a nők 31%-a szenvedett el fizikai és/vagy szexuális erőszakot 15 éves kora óta. Ez azt mutatja, hogy bár történt jogalkotási és nem jogalkotási előrelépés az EU-ban[4], a **nemi alapú erőszak** továbbra is az egyik legfontosabb kihívás, amely megakadályozza a nemek közötti valódi egyenlőséget biztosító társadalmat, Unió-szerte még mindig nagyon elterjedt, és azt európai szinten tovább kell kezelni, és egyértelműen **uniós dimenziójú bűncselekményként kell meghatározni**. A legfrissebb adatok azt mutatják, hogy a hatályos jogszabályok, például **a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelv** végrehajtása sürgető kérdés, amelyet nyomon kell követni és megfelelően irányítani kell. Át kell alakítani és tovább kell fejleszteni a korábbi jogalkotási munka bizonyos aspektusait is, például a beleegyezésen alapuló fogalommeghatározásokat; **a nemi erőszakot fel kell venni az uniós dimenziójú bűncselekmények listájára, a nőgyilkosságot az emberöléstől eltérő bűncselekményként kell elismerni**, ugyanakkor ki kell emelni a nemi alapú erőszak egyes kevésbé ismert kategóriáit, például a szülészeti erőszakot és a terhességmegszakítás megtagadását. Előrelépést akarunk látni a káros gyakorlatokra vonatkozó ajánlások terén is.

Az Európai Unióban mindenkinek joga van **a legmagasabb szintű fizikai és mentális egészséghez való hozzáféréshez**, és valamennyi uniós szakpolitika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során **biztosítani kell az emberi egészség magas szintű védelmét**[5]. Az egészségügyi ellátáshoz való jogot a szociális jogok európai pillérének 16. alapelve rögzíti, a cselekvési terv pedig arra ösztönzi a tagállamokat, hogy kezeljék az egészségügyi egyenlőtlenségeket. A nemek közötti egyenlőség mutatója lassú haladást mutat az egészségügy terén a nemek közötti egyenlőség terén: a tagállamok kétharmadában csökkent azon nők és férfiak aránya, akik nagyon jónak vagy jónak tartják egészségüket, és számos, a nemre és a nemek közötti egyenlőségre érzékeny körülmény nem rendelkezik elegendő kutatással, finanszírozással és erőforrással, beleértve a rangsorolást is[6].

A szexuális és reprodukciós egészség és jogok az emberi jogokról folytatott párbeszéd egyik kulcskérdését képezik, és elválaszthatatlanok az egészséghez való alapvető jog érvényesítésétől, valamint a nemek közötti egyenlőség elérésétől és a nemi alapú erőszak felszámolásától. A nemek közötti egyenlőség megvalósításának elengedhetetlen előfeltétele az egyén testi autonómiája, valamint a saját testéről és életéről való döntéshez való jog. A szexuális és reprodukciós egészség és jogok megsértése az emberi jogok megsértésének minősül. A tagállamokban a szexuális és reprodukciós egészséggel és jogokkal kapcsolatos valamennyi kihívás közös európai kihívást jelent, és ez emberi jogi kérdés, valamint egészségügyi kérdés, amelyet egységes megközelítéssel kell kezelni. Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) elismeri, hogy az egészséghez való jog részeként egyetemes hozzáférést kell biztosítani a szexuális és reprodukciós egészséghez. Olyan nemi esélyegyenlőségi stratégiára törekszünk, amely egyetemes hozzáférést biztosít az átfogó,

---

[2] https://eige.europa.eu/gender-based-violence

[3] A nemek közötti egyenlőség 2024. évi mutatója: A nők elleni erőszak leküzdése, a a nemek közötti egyenlőtlenségek leküzdése; kiadás éve: 2025.

[4] Példaként említhető a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni küzdelemről szóló irányelv elfogadása, valamint az EU csatlakozása az Európa Tanácsnak a nőkkel szembeni erőszak megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló egyezményéhez („Isztambuli Egyezmény”).

[5] HL C 326., 2012.10.26., 391. o.

[6] EIGE (2025), Impact driver: marking milestones and opportunities for gender equality in the EU, az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxemburg (megjelenés előtt).

életkornak megfelelő és tényeken alapuló szexuális és párkapcsolati oktatáshoz, a magas színvonalú, hozzáférhető, megfizethető modern fogamzásgátlási módszerekhez és eszközökhöz, a családtervezési tanácsadáshoz, a termékenységi kezelésekhez és a fogamzásgátlással kapcsolatos tájékoztatáshoz, valamint az ingyenes, biztonságos és legális abortuszhoz.

Az európai **munkaerőpiaci** helyzet sürgős és átfogó megközelítést tesz szükségessé a meglévő egyenlőtlenségek leküzdése érdekében. Az EU-ban a nők egyharmadának nincs fizetett munkája, az Unióban pedig a részmunkaidős állások túlnyomó többségét nők töltik be. A nők munkáját hagyományosan alulértékelik, a nemi szegregáció továbbra is jelentős, és a nők felülreprezentáltak a kevésbé jövedelmező ágazatokban**. A nők szerepének megerősítése a munka világában** kulcsfontosságú lépés a társadalmi és gazdasági fejlődés szempontjából, egyúttal az erős, versenyképes gazdaság előfeltétele. Ezért alapvető fontosságú **a bérek átláthatóságáról szóló irányelv** gyors átültetése, hangsúlyozva annak vizsgálatát, hogy miként lehetne kiterjeszteni az irányelv hatályát. Emellett mind a **megfelelő minimálbérekről**, mind **a nők vezetőtestületi tagságáról szóló irányelvet** végre kell hajtani. Ez a jelentés elismeri, hogy a nemek közötti bérszakadék fő oka a nők által dominált ágazatokban (gondozás, egészségügy, oktatás, kiskereskedelem) a férfiak által dominált ágazatok béreihez képest szisztematikusan alacsonyabb bérezés, ami azt is eredményezi, hogy ezek az ágazatok nem vonzóak a férfiak számára, ez pedig megerősíti a káros normákat és sztereotípiákat. Sürgősen olyan iránymutatásokat kell kidolgozni, amelyek lehetővé teszik „*a munka értékének*” meghatározását és összehasonlítását, valamint nemi szempontból semleges munkakör-értékelési eszközöket és kritériumokat kell létrehozni a nők által dominált ágazatokban végzett munka jobb értékelése és méltányosabb díjazása érdekében. Foglalkozni kell a munkahelyi biztonság kérdésével, mind a munkahelyeken, mind a távmunkával összefüggésben.

Az oktatás és a képzés elengedhetetlen a nemek közötti egyenlőséghez és ahhoz, hogy mindenki alkalmazkodni tudjon a munkaerőpiaci változásokhoz, a felsőoktatás pedig létfontosságú a minőségi munkalehetőségek szempontjából. Az Európai Unióban továbbra is fennáll a nemek közötti horizontális és vertikális szegregáció az oktatásban, ez pedig káros a nemek közötti egyenlőségre nézve. Ezért döntő fontosságú az oktatáshoz és képzéshez való teljes körű és akadálytalan hozzáférés biztosítása, valamint a nők TTMM-oktatásban és minden más területen és karrierben való részvételének támogatása. Becslések szerint 8 millió IKT-szakember van az EU-ban, azonban csupán 17%-uk nő. Világszerte a mesterséges intelligenciával foglalkozó szakembereknek csupán 22%-a nő. E témák és a kapcsolódó munkahelyek jelentősége növekszik, és biztosítanunk kell, hogy a nők ne maradjanak le, valamint hogy biztonságban legyenek a digitális szférában, többek között az algoritmusok és más jelenlegi eszközök kérdésének kezelése során. Tekintettel arra, hogy a jelenlegi magántulajdoni struktúra és a nagy online platformok kulcsfontosságú szereplői olyan online világot hoztak létre, amely károsan hat a nők jogaira és a nemek közötti egyenlőségre, képesnek kell lennünk e probléma kezelésére, valamint arra, hogy Unió-szerte minden nőt és lányt megvédhessünk. Jobb munkakörülményekkel és méltányos bérezéssel a férfiakat is ösztönözni kell arra, hogy lépjenek be a nők által dominált ágazatokba. Az új nemi esélyegyenlőségi stratégiának olyan keretet kell kidolgoznia, amely biztonságos teret biztosít a lányok és fiúk számára a tanuláshoz, a szülők és a tanárok nemi sztereotípiákkal kapcsolatos oktatására, valamint pozitív női és feminista férfi példaképek kialakítására.

A gyermekekkel és más eltartottakkal kapcsolatos **gondozási feladatok** jelentősen korlátozzák a nők munkaerőpiaci részvételét. Európában mintegy 7,7 millió nő nem tud részt

venni a munkaerőpiacon nem fizetett gondozási feladatok miatt, szemben 450 000 férfival. A háztartások szintjén a nem fizetett ápolási-gondozási munka nők és férfiak közötti egyenlőtlen megoszlása korlátozza a nők egyenlő munkaerőpiaci részvételét és szakmai előmenetelét. Ez a helyzet káros **a munka és a magánélet közötti egyensúly** valóban igazságos keretének elérése szempontjából, és az új stratégiának foglalkoznia kell ezekkel a kérdésekkel. Célunk, hogy a társadalomban megvalósítsuk az „*egyenlő gondozó – egyenlő kereső*” modelljét. Ezért szorosan nyomon kell követnünk, értékelni kell és szükség esetén tovább kell fejlesztenünk **a munka és a magánélet közötti egyensúlyról szóló irányelvet**, de elő kell terjesztenünk egy **európai gondozási megállapodást** is, amely az európai gondozási stratégián alapul, kötelező erejű jogszabályokkal és uniós szintű finanszírozással. A nők különböző kategóriákban vállalják a gondozással járó terheket, nekünk pedig európai szinten egyenlő versenyfeltételeket kell teremtenünk.

A sokszínű csoportok jobb, inkluzívabb és fenntarthatóbb döntéseket hoznak. Csak a mindenki szempontját figyelembe vevő döntések alkalmasak arra, hogy előkészítsék az utat egy mindenki számára jobb jövő előtt, a **döntéshozatali pozíciót betöltő nők** pedig fontos példaképek, akik elősegítik az egyenlő jövő keretének kialakítását. Kezelnünk kell a politikai és gazdasági szintű döntéshozatal hiányosságait, ugyanakkor kezelnünk kell azokat az intézményi egyenlőtlenségeket is, amelyek megakadályozzák, hogy a nők teljes mértékben kibontakoztassák a bennük rejlő lehetőségeket.

A növekvő globális konfliktusok és bizonytalanság idején **az EU kül-, védelem- és biztonságpolitikájának feministának kell lennie**, ebben pedig horizontális elvként és a fő célok egyikeként kell megjelennie, a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség elérésének. Külpolitikáinkban képesnek kell lennünk arra, hogy béketeremtő küldetést tükrözzünk, ennek pedig egyik előfeltétele a női vezetők és érdekelt felek egyenlő részvétele. A nők jogainak előmozdítására és védelmére irányuló menetrendnek, valamint a konfliktusövezetekben élő női aktivisták, oktatók és vezetők támogatásának prioritásnak kell lennie az Unió valamennyi konfliktusreagálási stratégiájában, valamint a válságreagálási eszközökben és mechanizmusokban. A „3R” (jogok, képviselet és erőforrások) elvét az EU valamennyi külső fellépése során alkalmazni kell.

MELLÉKLET: ENTITIES OR PERSONS FROM WHOM THE RAPPORTEUR HAS RECEIVED INPUT

Pursuant to Article 8 of Annex I to the Rules of Procedure, the rapporteur declares that he received input from the following entities or persons in the preparation of the draft report:

Entity and/or person
European Parliamentary Forum for Sexual & Reproductive Rights
The International Planned Parenthood Federation (IPPF) European Network
Center for Reproductive Rights
European Women's Lobby
Foundation for European Progressive Studies (FEPS)
European Institute for Gender Equality
B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran.
Fertility Europe
Center for Women Victims of War (ROSA)
The Directorate-General for Justice and Consumers (DG JUST) of the European Commission
European Trade Union Confederation (ETUC)
European Public Service Union (EPSU)

The list above is drawn up under the exclusive responsibility of the rapporteur.

Where natural persons are identified in the list by their name, by their function or by both, the rapporteur declares that he has submitted to the natural persons concerned the European Parliament's Data Protection Notice No 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), which sets out the conditions applicable to the processing of their personal data and the rights linked to that processing.